

UCHWAŁA NR XXIII/199/2004
Rady Miejskiej w Drawsku Pomorskim
z dnia 24 czerwca 2004 r.

w sprawie przyjęcia planu rozwoju lokalnego

Na podstawie art. 18 ust. 2 punkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, 220, Nr 62, poz. 558, nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004r. Nr 102, poz. 1055) uchwała się co następuje:

§1

Uchwała się plan rozwoju lokalnego Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Jarosław Zduńczyk

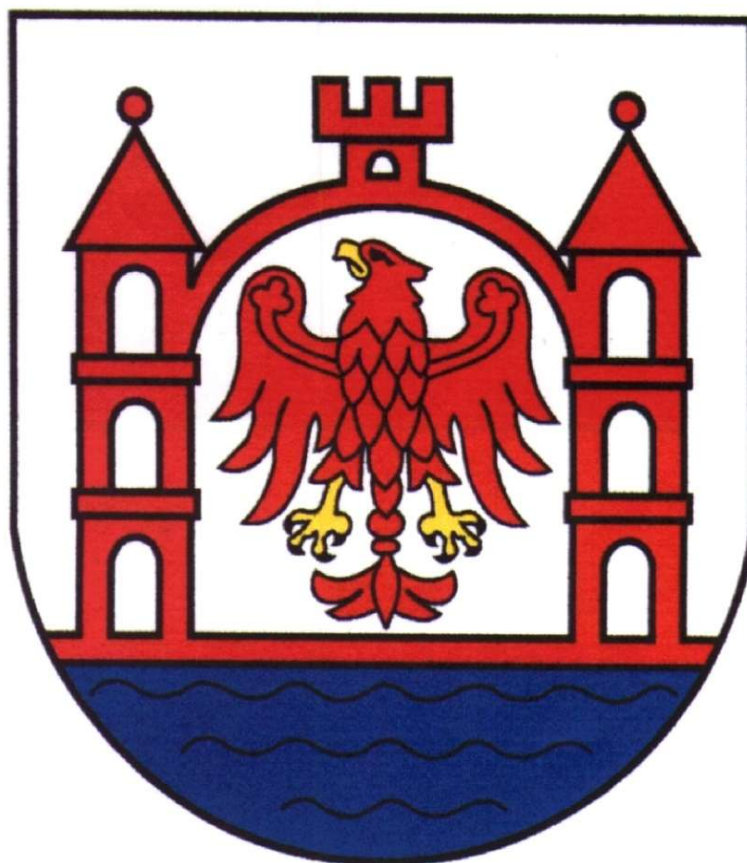
Przyjęcie planu rozwoju lokalnego jest obowiązkiem gminy ze względu na akcesję Polski do Unii Europejskiej i przepisów akcesyjnych z tego wynikających.

Warunkiem złożenia wniosku o pomoc finansową z UE jest posiadanie planu rozwoju lokalnego.

Aby starać się o dofinansowanie inwestycji z funduszy strukturalnych plan rozwoju lokalnego gmina winna przyjąć do końca czerwca 2004 roku.

Plan rozwoju lokalnego określa szczegółowo rodzaje zadań, jakie będą realizowane na terenie gminy w latach 2004-2006. PRL jest dokumentem, który powstał na podstawie strategii Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Drawsko Pomorskie, budżetu na 2004 rok i wieloletniego planu inwestycyjnego.

**PLAN ROZWOJU LOKALEGO GMINY DRAWSKO POMORSKIE NA
LATA 2004 - 2006**

**INSTYTUT ROZWOJU REGIONALNEGO
SZCZECIN 2004**

OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan rozwoju lokalnego dla Gminy Drawsko Pomorskie określa szczegółowo rodzaje zadań, jakie będą realizowane na terenie gminy w latach 2004-2006 oraz ogólny zakres zadań na lata następne.

AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE GMINY DRAWSKO POMORSKIE

Położenie, powierzchnia i ludność

Drawsko Pomorskie administracyjnie wchodzi w skład województwa zachodniopomorskiego ze stolicą w Szczecinie. Gmina zajmuje obszar 344,5 km² w środkowej części województwa. Geograficznie obszar gminy Drawsko Pomorskie wchodzi w skład Pojezierza Drawskiego, które jest częścią składową większej jednostki - Pojezierza Pomorskiego. Sąsiaduje z gminami: od wsch. Złocieniec, od pn. Ostrowice, Brzeźno, Łobez, od zach. Węgorzyno, Ińsko oraz z Gminą Kalisz Pomorski od południa. Na terenie gminy występuje bardzo zróżnicowana rzeźba terenu ukształtowana przez ostatnie zlodowacenie zwane Bałtyckim. Cechą charakterystyczną gminy jest występowanie dużej ilości jezior (22 jeziora o pow. pow. 5 ha) i znaczne zalesienie (34% powierzchni gminy).

Drawsko Pomorskie posiada dogodne połączenia drogowe i kolejowe z resztą kraju. Odległość od Szczecina, Koszalina i Piły jest jednakowa i wynosi 100 km. Do przejścia granicznego w Kołbaskowie oraz do bazy promowej w Świnoujściu odległość wynosi 120 km.

Ludność

Liczba ludności w gminie - 17366

miasto - **12061** mieszkańców

wieś - **5305** mieszkańców

(stan na maj 2002 r.)

Średnia gęstość zaludnienia gminy wynosi tylko 50 os./km², przy czym w mieście = 549 os/ km².

Gmina składa się z 33 miejscowości w tym z miasta Drawsko Pomorskie oraz 13 wsi sołeckich:

1. Gudowo;
2. Konotop (w tym: Karwice, Żołędowo);

3. Linowo;
4. Łabędzie;
5. Mielenko Drawskie (w tym: Woliczno, Ziemsko, Oleszno);
6. Nętno (w tym: Lasocin);
7. Rydzewo;
8. Suliszewo (w tym: Paprotno, Zagórki);
9. Zagozd (w tym: Gajewko, Gajewo, Golina, Cianowo);
10. Zarańsko (w tym: Roztoki);
11. Jankowo (w tym: Krzynno, Kumki, Ustok, Zbrojewo);
12. Żółte (w tym: Olchowiec, Żółcin)
13. Dalewo;

Na 100 mężczyzn w gminie przypada 104,8 kobiet, jednak w mieście ta nadwyżka jest większa i wynosi 106,6.

W ciągu ostatnich 16 lat (1985 –2000) ludność miasta wzrosła o 2847 osób. Daje to przyrost równy 177 osób średniorocznie. Liczba osób w ciągu pierwszego półrocza 2002 r. znacznie wzrosła porównując z ww. przyrostem średniorocznym (liczba mieszkańców w ciągu 6 miesięcy wzrosła o 344). Niewielkie tempo charakteryzował przyrost osób na wsi, przy czym od kilku lat można zaobserwować ciągły spadek ludności wiejskiej.

Środowisko przyrodnicze

Północna część gminy charakteryzuje się bardzo pofałdowanym terenem i jest określana jako Wysoczyzna Morenowa, która nie opada poniżej 150 m n.p.m. (okolice wsi Łabędzie). Natomiast część południowa stanowi Równinę Sandrową. Wśród wielu porośniętych lasem wzniesień moreny czołowej znajdują się 22 jeziora o powierzchni powyżej 5 ha, począwszy od małych oczek wodnych po ciągi jezior rynnowych. Przez gminę przebiega główny wododział Pomorza a w związku z tym niektóre rzeki (w tym Drawa) płyną „w odwrotnym kierunku” tzn. z północy na południe. Gmina Drawsko Pomorskie w 34% pokryta jest lasami, które obfitują w runo leśne a także stanowią niewątpliwą atrakcję dla myśliwych.

Pod względem geologicznym profil tego terenu składa się z zalegających warstw (ok. 140 – 170 m) utworów czwartorzędowych zalegających na piaskach, mułkach i iłach trzeciorzędowych oraz starszych osadach kredowych i jurajskich.

Na południe od Drawska Pomorskiego miąższość utworów czwartorzędowych wynosi 70-80 m. Osady polodowcowe tworzą piaski i żwiry akumulacji rzeczno – lodowcowej tzw. sandry, gliny

zwałowe, piaski z głazami, piaski ze żwirem i skupienia głazów akumulacji czołowo – lodowcowej.

Występujące tu podłoże jest jednocześnie bazą do powstawania dość ubogich gleb biellicowych piaszczystych lub gliniastych, rzadko brunatnych i tylko śladowo mad (w bezpośrednim sąsiedztwie wód).

Na terenie Gminy Drawsko Pomorskie znajdują się cztery pomniki przyrody (dęby szypułkowe: 3 w Drawsku Pom i 1 w Suliszewie) oraz uznane za użytek ekologiczny bagno o pow. 5,96 ha zlokalizowane w okolicach wsi Łabędzie.

Skład gatunkowy drzewostanów na terenie gminy Drawsko Pomorskie:

1. sosna -	71%
2. świerk -	6,2%
3. dąb, jesion, klon, jawor, wiąz -	4,5%
4. buk -	8,1%
5. grab, brzoza -	7,8%
6. olcha -	3,3%
7. topola, osika -	0,1%

Stany dzikich zwierząt na terenie Gminy Drawsko Pomorskie

1. Jelenie - 539 szt.	2. Daniele - 27 szt.
3. Sarny - 901 szt.	4. Dzikie - 271 szt.
5. Kuny - 114 szt.	6. Lisy - 220 szt.
7. Zające - 622 szt.	8. Kuropatwy - 170 szt.
9. Borsuki - 41 szt.	10. Wilki - 5 szt.

Stan czystości wód powierzchniowych

Zbiornik wodny	Klasa czystości	Rok badania
Rzeka Stara Rega	II klasa	1994
Rzeka Kokna 7,0 km (50 %) 7,0 km (50 %)	III klasa poza klasą	1996
Rzeka Drawa 29,5 km (32,5 %) 31,4 km (34,6 %) 29,9 km (32,9 %)	II klasa III klasa poza klasą	1996

Jeziro Lubie	III klasa	1995
Jeziro Zarańsko	II klasa	1981
Jeziro Okra (Okunino)	III klasa	1988
Jeziro Jelenie	II klasa	1993
Jeziro Wielkie Dąbie	II klasa	1993
Jeziro Ostrowiec	poza klasą	1993
Jeziro Gąnowo	poza klasą	1993
Jeziro Chudowo (Zieliniec)	III klasa	1988
Jeziro Chociebąrz Wielki (Kosobudy)	III klasa	1989
Jeziro Bucierz	II klasa	1984
Jeziro Czaple	II klasa	1984

Na terenie gminy eksploatowane są następujące złoża surowców mineralnych (ryc. poniż.):

- złoża piasków i żwirów w rejonie wsi Mielenko Drawskie – około połowa powierzchni złoża jest już obecnie wyeksploatowana;
- złoża piasków i żwirów w rejonie wsi Jankowo – pod względem powierzchni jest to najmniejsze złożo na terenie Gminy Drawsko Pomorskie;
- złożo kredy jeziornej w Mielenku Drawskim – położone w niecce dawnego zbiornika wodnego na północ od wsi. Wyrobiska te położone są w bezpośrednim sąsiedztwie wyrobisk kopalni piasku i żwiru. Zakończenie eksploatacji nastąpiło do końca 2003 r.;
- złoża piasków i żwirów w rejonie wsi Woliczno – eksploatowane od roku 2002.

Turystyka

Z uwagi na to, że Gmina Drawsko Pomorskie posiada naturalne walory przyrodniczo-krajobrazowe, które stwarzają możliwości do organizacji wypoczynku, turystyka jest bardzo ważnym elementem gospodarki gminy.

Czyste, nieskażone środowisko, ukształtowanie terenu, rzeki, jeziora oraz duże obszary leśne wpływają w znaczący sposób na atrakcyjność turystyczną gminy. O atrakcyjności turystycznej decyduje także infrastruktura turystyczna, a w szczególności baza noclegowa, gastronomia, obiekty rekreacyjne. O ile walory przyrodnicze i krajobrazowe są

ogromnym atutem gminy, to wyposażenie gminy w obiekty turystyczne, czy zagospodarowanie terenu jest niewystarczające i w tej dziedzinie pozostaje dużo do zrobienia.

Turystykę w gminie rozwija się w oparciu o „Studium Rozwoju Turystyki w Gminie Drawsko Pomorskie” opracowane przez Instytut Turystyki w Bydgoszczy.

Wytyczne zawarte w studium znalazły odzwierciedlenie w planie zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy w którym określono obszary i poszczególne obiekty związane z rozwojem turystyki.

Baza noclegowa w gminie Drawsko Pomorskie

Nazwa obiektu	Liczba miejsc noclegowych			Pole biwakowe	Restauracja, jadłodajnia	Kawiarnia
	Ogółem	Sezonowe	Całoroczne			
Wojskowy Dom Wczasowy w Karwicach	205	-	205	100	250	-
Pensjonat „Dom nad Okrą” w Drawsku Pom.	20	-	20	-	-	-
Ośrodek Wypoczynkowy „OKRA” w Drawsku Pom.	32	32	-	25	32	-
Hotel, Kawiarnia „Słoneczna” w Drawsku Pom.	11	-	11	50	-	24
Hotel „Greta” w Drawsku Pom.	12	-	12	-	-	-
Hotel „Uśmiech” w Drawsku Pom.	10	-	10	-	-	35
Ośrodek Wczasowy „Relax” w Gudowie	124	124	-	100	100	50
Gospodarstwo Agroturystyczne „Ponderosa Ranch” w Zagoździe	20	-	20	-	-	-
Internat Zespołu Szkół Rolniczych w Gogólczyźnie	50	50	-	-	100	-
Internat Zespołu Szkół Zawodowych w Drawsku Pom.	100	100	-	-	100	-
Kwatera Myśliwska „Dzikowo” w Mielenku Dr.	14	-	14	-	14	-

Razem	598	316	292	275	596	109
-------	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Z punktu widzenia możliwości chłonnej naszego terenu ilość bazy noclegowej jest niewystarczająca. Ponadto stan techniczny i standard pozostawia wiele do życzenia. Większość obiektów jest niedoinwestowanych, nieprzystosowanych do działalności całorocznej. W Drawsku Pomorskim odczuwalny jest brak hotelu o odpowiednio wysokim standardzie, z restauracją, parkingiem funkcjonującym jako obiekt całoroczny.

Perspektywy rozwojowe w turystyce są bardzo duże. Na terenie miasta i gminy jest wiele wolnych terenów inwestycyjnych z przeznaczeniem na usługi turystyczne, gdzie można lokalizować hotele, ośrodki wypoczynkowe, pensjonaty oraz wszelkie inne obiekty rekreacyjne. Gmina Drawsko Pomorskie dysponuje bardzo dobrą siecią szlaków turystycznych, które zaspokoją potrzeby każdego turysty (2 szlaki piesze, szlak rowerowy, szlak kajakowy, ścieżka przyrodnicza).

Od 1994 roku Gmina Drawsko Pomorskie należy do Stowarzyszenia Gmin Pojezierza Drawskiego skupiającego 13 okolicznych gmin. Zadaniem Stowarzyszenia jest turystyczna aktywizacja Pojezierza Drawskiego, szeroka promocja regionu, działalność dydaktyczna w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz krajoznawstwa, inicjowanie wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych pomiędzy gminami członkowskimi.

Zagospodarowanie przestrzenne

Transport (drogi, kolej)

Na terenie Gminy Drawsko Pomorskie leży linia kolejowa pierwszorzędna dwutorowa Chojnice- Runowo Pom. w km 119.581- 134.035- 14.454 km. torów. Na w/w linii leżą dwie stacje: Drawsko Pom. i Jankowo Pom.

Tor nr 1 na linii Chojnice- Runowo Pom jest w stanie technicznym dostatecznym, gdzie szybkość pociągów pasażerskich i towarowych wynosi 60 km/h. Przy podniesieniu stanu technicznego do wyższego poziomu, można zwiększyć prędkość do 80 km/h. Tor nr 2 posiada niedostateczny stan techniczny, gdzie obowiązuje prędkość do 20 km/h i nacisk 18 Mg/oś-

W 2000 r. odbyła się modernizacja linii kolejowej Chojnice- Runowo Pom. Tor nr 2 na odcinku od km 126.800- 134.035- 7.235 km. toru. Zakres modernizacji objął kompleksową wymianę nawierzchni, modernizację układu torowego i peronów oraz oświetlenia na stacji Jankowo Pom. Po dokonaniu modernizacji prędkość pociągów zwiększyła się do 80 km/h.

Drogami na terenie Gminy Drawsko Pomorskie zarządza 4-ch właścicieli.

1. Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych Oddział Północno- Zachodni w Szczecinie

Drogi krajowe:

nr 149 od km 53.923 do km 62.363 długość wynosi 8.440 km,

nr 173 od km 35.803 do km 36.807 długość wynosi 1.104 km,

nr 174 od km 0.000 do km 7.965 długość wynosi 7.965 km.

Mosty:

nr 174 km 36.668, długość 11,4 m.

W zakresie dróg krajowych (tylko te drogi są pod zarządem GDDP) stan technicznych sieci drogowej na terenie gminy Drawsko Pomorskie jest dobry lub średni.

Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie Rejon Dróg Wojewódzkich Drawsko Pomorskie

Drogi- długość 41.591 km powierzchnia 249.546 m² w tym na terenie miasta 4.410 km powierzchnia 26.460 m²

Mosty- sztuk 3: długość-39,8 mb; powierzchnia- 375,62 m²

Drogi na terenie miasta i gminy o nawierzchni bitumicznej z wyjątkiem odcinka o nawierzchni kostkowej na drodze nr 175 o długości 1 km. Stan techniczny nawierzchni dróg i mostów jest zadawalający.

Zarząd Dróg Powiatowych Drawsko Pomorskie.

Drogi zamiejskie: 48,445 km/ 188.026 m² w tym drogi o nawierzchni:

twardej: 42,583 km/ 20.803 m²,

gruntowej ulepszonej: 5,862.km/ 20.803 m²,

Drogi miejskie (ulice): 9.011km/ 54.053 m²,

Mosty: w ciągu dróg zamiejskich: szt- 4 – 49,7 mb/ 310 m²,

w ciągu dróg miejskich: szt –2 – 19,6 mb/ 212 m², (Westerplatte).

Przejęta przez ZDP w Drawsku Pom. sieć drogowa dawnych dróg wojewódzkich na ogół znajduje się w złym stanie technicznym. Widoczna jest potrzeba dofinansowania w tym obszarze.

Drogi gminne w układzie statystycznym przedstawia poniższa tabela.

Kategoria dróg	Jedn.	Ogółem	W tym o nawierzchni twardej	
			Razem	W tym o nawierzchni ulepszonej

Drogi wiejskie	km	89	3,3	3,3
Lokalne miejskie	km	21	13	2
	tys. m ²	128	79	9
Zakładowe	km	10	10	-----

Kategorie dróg występujące na terenie Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie

Kategoria dróg	Zarządca drogi [nazwa, adres]	Długość Dróg [km]	Powierzchnia Dróg [m ²]	Długość obiektów mostowych [m]
Krajowe	Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych Oddział Północno- Zachodni 70- 340 Szczecin ul. Bohaterów Warszawy 33	17,51		11,4

Wojewódzkie	Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie Rejon Dróg Wojewódzkich 78- 500 Drawsko Pomorskie ul. Złocieniecka 22 a	41,59	249.546	39,8
Powiatowe	Zarząd Dróg Powiatowych 78-500 Drawsko Pomorskie ul. Złocieniecka 22 a.	57,46	242.079	69,3
Gminne	Urząd Miasta i Gminy 78-500 Drawsko Pom. Pl. Orzeszkowej 3	tabela 2		

Woda

Woda dla potrzeb miasta dostarczana jest z miejskiej stacji wodociągowej opartej o cztery studnie; stacja w ciągu technologicznym wyposażona jest w odżelaziacze. Stacja zlokalizowana jest przy ul. Łąkowej we wschodniej części miasta. Jakość wody przekazywana do sieci jest zadowalająca. Pracujące na terenie miasta Drawsko Pomorskie komunalne ujęcie wody może pobierać zgodnie z pozwoleniem wodno – prawnym łącznie 3 000m³ wody na dobę. Długość sieci wodociągowej na terenie miasta 24650 m. Istniejąca na terenie miasta sieć wodociągowa zasadniczo wystarcza na obecne potrzeby miasta. Większość wsi na terenie Gminy Drawsko Pomorskie posiada sieci wodociągowe, dostawa wody z lokalnych wiejskich ujęć wody o wydajności od 2,2 do 254m³/d. Wiejskie stacje wodociągowe wymagają remontów bieżących i generalnych. W nielicznych stacjach woda jest uzdatniana. Stacje nie posiadają zbiorników wyrównawczych i pomimo, że studnie mają znaczną wydajność, w niektórych miejscowościach występuje okresowy brak wody. Na terenie gminy 34 wsie posiadają własne ujęcia wody i stacje wodociągowe, niektóre w ciągu uzdatniania, posiadają odżelaziacze. Ujęcie i sieć wodociągowa w Drawsku Pomorskim oraz w 10-ciu innych wsiach są zarządzane przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji. Ujęcia i sieć w Karwicach i Olesznie są administrowane przez Wojskową Administrację Koszar. Spośród eksploatowanych ujęć, 8 posiada aktualne

pozwolenie wodno – prawne. Stan techniczny istniejących stacji wodociągowych w większości jest dobry.

Dostawę wody dla całej gminy planuje się docelowo w oparciu o istniejące ujęcia wody w Drawsku Pomorskim oraz w Nętynie i Suliszewie. Wszystkie ujęcia wody posiadają strefę bezpośredniej ochrony w ramach ogrodzonej działki.

Kanalizacja

Miasto Drawsko Pomorskie posiada sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjną i w niewielkiej części ciśnieniową oraz ogólnospławną. Istnieje konieczność rozbudowy sieci kanalizacyjnej sanitarnej, pozostawiając sieć ogólnospławną jako deszczową. Kanalizacja sanitarna ma długość 9500 m, ogólnospławną 6300 m, tłoczna 700 m.

Od niedawna wieś Gudowo, Linowo wyposażone są w system kanalizacji sanitarnej, z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni w Drawsku (kolektor tłoczny dług. 12 000 m), podobnie niedawną wieś Gogółczyn, położoną obecnie w obrębie miasta przyłączono kolektorem ciśnieniowym (3000 m) do oczyszczalni ścieków w Drawsku Pom.

Na terenie gminy zbiorcza sieć kanalizacji sanitarnej występuje w miejscowościach: Jankowo – 1200 m, Suliszewo – 2840 m, Zarańsko – 1850 m.. Lokalną kanalizację sanitarną posiadają ośrodki czasowe oraz osiedla mieszkaniowe po byłym PGR. Na terenie gminy zlokalizowane jest 10 lokalnych oczyszczalni ścieków z czego dwie nowoczesne w Olesznie $Q= 400 \text{ m}^3/\text{d}$ i Karwicach $Q= 56,2 \text{ m}^3/\text{d}$, będące w administracji wojska. Pozostałe oczyszczalnie znajdują się w okolicy miejscowości Konotop (3), i Oleszna (6). Trzy z nich także w administracji wojska są oczyszczalniami grupowymi mechaniczno-biologicznymi z elementami oczyszczania naturalnego (stawy z malkrofitami). Przepustowość tych oczyszczalni wynosi $Q= 213 - 400 \text{ m}^3/\text{d}$. Pozostałe to oczyszczalnie lokalne obsługujące jeden do kilku budynków. Są to oczyszczalnie typu rów cyrkulacyjny lub osadniki gnilne z drenażem. W miejscowościach Gogółczyn, Gudowo, Łabędzie i Zarańsko funkcjonowały różnego typu oczyszczalnie ścieków, administrowane przez ANR, obecnie nieczynne. Jediną czynną oczyszczalnią pozostającą w administracji ANR jest obiekt w Suliszewie o przepustowości $Q= 130 \text{ m}^3/\text{d}$.

Ścieki w pozostałych przypadkach odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych. Budowa oczyszczalni ścieków w Drawsku Pomorskim została zakończona w 1993 r. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczno-chemiczna. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do rzeki Drawy.

Wydajność oczyszczalni: $Q = 2200 \text{ m}^3/\text{d}$.

Bilans ścieków z Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie: $Q_{\text{śrd}} = 3110 \text{ m}^3/\text{d}$.

W porze deszczowej do oczyszczalni dopływają ścieki ogólnospławne. W celu wyrównania spływu, nadmiar ścieków ogólnospławnych gromadzony jest w zbiorniku retencyjnym. Konieczna jest rozbudowa oczyszczalni dla potrzeb oczyszczania ścieków z terenów wiejskich gminy. Osad odwodniony i ustabilizowany może być kompostowany na terenie oczyszczalni do późniejszego wykorzystania przyrodniczego lub wywożony na wysypisko. Bardziej szczegółowa charakterystyka istniejącego stanu gospodarki wodno-ściekowej znajduje się w „Studium wykonalności gospodarki wodno-ściekowej dla gmin Pojezierza Drawskiego” sporządzonym w marcu 2000 r.

Gaz

W chwili obecnej miasto Drawsko Pomorskie zasilane jest z trzech stacji redukcynopomiarowych zlokalizowanych przy ul. ul. Złocienieckiej, Królewieckiej, Sobieskiego. Całe miasto zasilane jest gazociągami niskiego ciśnienia z wyjątkiem jednej lokalnej kotłowni. Stan techniczny gazociągów n/c jest dobry.

W Gminie Drawsko Pomorskie zgazyfikowane są miejscowości Suliszewo, Gogółczyn i Zarańsko. Planowane są następne inwestycje w zakresie gazyfikacji terenów wiejskich. Inwestycje z zakresu gazyfikacji gminy są realizowane wg. wytycznych zawartych w koncepcji gazyfikacji Gminy Drawsko Pomorskie. Następnym krokiem będzie gazyfikacja miejscowości położonych nad jeziorem Lubie.

Energia elektryczna

Wytwarzaniem, przesyłaniem i dystrybucją energii cieplnej zajmuje się Zakład Energetyki Ciepłej, działający jako zakład budżetowy Urzędu Miasta i Gminy.

Obecnie zakład prowadzi eksploatację 11 kotłowni gazowych, 1 kotłowni opalanej węglem, trzech grupowych węzłów cieplnych oraz siedmiu niezależnych promienistych sieci cieplnych. Ponadto zakład prowadzi eksploatację 3-ch kotłowni gazowych innych podmiotów.

Wszystkie kotłownie są zmodernizowane w ostatnich latach i znajdują się w dobrym stanie technicznym. Modernizacji natomiast wymagają sieci ciepłne w celu poprawy jakości zasilania oraz obniżenia strat przesyłu ciepła.

W energię elektryczną gminę zaopatruje Zakład Energetyczny Koszalin Rejon Drawsko Pomorskie. W ostatnich latach intensywnie prowadzono inwestycje mające na celu zastąpienie w obrębie miasta linii napowietrznych na kable podziemne. Obecnie miasto w większości jest już okablowane.

Ciepło

Miasto wyposażone jest w centralne źródła ciepła. Gospodarkę cieplną na potrzeby

komunalne prowadzi Zakład Energetyki Ciepłej (ZEC) w Drawsku Pomorskim. ZEC dysponuje 7 kotłowniami rejonowymi wyposażonymi w sieć ciepłą oraz 4 ciepłowniami lokalnymi. Kotłownie te pokrywają ok. 24 % zapotrzebowania na energię ciepłą (ogrzewanie mieszkań, sklepów i biur).

Tabela:

Zestawienie kotłowni rejonowych w Drawsku Pomorskim:

Oznaczn.	Adres	Moc zainstalowana/ zamówiona (kW)	Roczna produkcja (GJ) sezon 98/99	Paliwo
KR 1	Ul. Mickiewicza 1	6907/3095	25734	Miał węglowy
KR 2	Ul. Ratuszowa 2	2 565/1976	16282	Gaz ziemny
KR 3	Ul. Złocieniecka 29	1680/1162	8969	Gaz ziemny
KR 4	Ul. Pocztowa 6	1070/640	5569	Gaz ziemny
KR 5	Ul. 11 Pułku Piechoty 22	560/363	4179	Gaz ziemny
KR 6	Ul. Piłsudskiego 29	560/316	2664	Gaz ziemny
KR 7	Ul. Pocztowa 5	460/228	1993	Gaz ziemny
Razem		13 802/7780	65 390	

Na terenie miasta funkcjonują następujące większe kotłownie lokalne obsługujące głównie zakłady przemysłowe, budynki mieszkalne, szkoły i placówki oświatowe, placówki służby zdrowia, różnego rodzaju przedsiębiorstw i placówek handlowych i usługowych:

- kotłownia Szpitala Powiatowego przy ul. Chrobry 4 – 4300 kW (gaz)
- kotłownia Zakładów Przemysłu Drzewnego przy ul Toruńskiej – 2000 kW (odpady drzewne)
- kotłownia przy Starogrodzkiej 39 dla potrzeb hurtowni – 1465 kW (węgiel)
- kotłownia PBROL przy ul. Złocienieckiej – 995 kW (węgiel)
- kotłownia Szkoły Podstawowej przy ul. Westerplatte – 985 kW (gaz)

Kotłownie lokalne ZEC posiadały moc zainstalowaną 315 kW, zamówioną 250 kW, wyprodukowały w ciągu sezonu 98/99 1933 GJ ciepła. Pozostałe 46 kotłowni lokalnych na terenie miasta (o mocy 17 – 4300 kW) posiada łączną moc 17 350 kW i wyprodukowały 75 713 GJ energii ciepłej w ciągu roku. Na terenie gminy zlokalizowanych jest 30 kotłowni lokalnych zasilających głównie szkoły, sklepy, bazy rolnicze, których moc waha się w granicach 21 – 1310 kW, łączna moc wynosi 5674 kW, roczna produkcja ciepła ok. 51 496 GJ. Na terenach administrowanych przez wojsko zlokalizowanych jest 10 kotłowni opalanych olejem opałowym o mocy wahającej się od 21 do 2098 kW.

Telekomunikacja

Teren Gminy Drawsko Pomorskie jak i całego Powiatu Drawskiego obsługiwany jest przez Telekomunikację Polską S.A. w zakresie sieci telefonicznej, telefaksowej i sieci transmisji danych. W południowo zachodniej części gminy stacjonarne stacje telefoniczne obsługiwane są drogą radiodostępu. Miejskowa placówka telekomunikacyjna dysponuje centralą telefoniczną o 5000 numerów. Centrala została przyłączona do nowo zrealizowanej linii światłowodowej, umożliwiającej świadczenie operatorowi nowoczesnych (cyfrowych) usług.

Na terenie gminy funkcjonuje także sieć telekomunikacyjna MON i Polskich Sieci energetycznych.

Na terenie gminy dostępna jest także telefonia bezprzewodowa GSM (w systemach ERA, PLUS, IDEA)

Gospodarka odpadami

Gospodarką odpadami komunalnymi zajmuje się Zakład Usług Komunalnych. Na terenie gminy w Mielenku Drawskim uruchomiono największe i najnowocześniejsze w powiecie składowisko odpadów komunalnych oraz odpadów z jednostek wojskowych. W pobliżu nowo oddanego znajduje się dawne, w złym stanie technicznym i sanitarnym wysypisko dotychczas nie zrehabilitowane, co stanowi zagrożenie dla środowiska naturalnego w tym dla wód płynącej w pobliżu rzeki Drawy. Nie stosuje się selektywnej zbiórki odpadów. Innym istotnym problemem są tzw. dzikie wysypiska. Wiele odpadów z terenów wiejskich jest zagospodarowywanych na miejscu (kompostowanie), co jest zjawiskiem zasadniczo pozytywnym, niestety też część śmieci wyrzucana jest na dziko do lasów i w innych przypadkowych miejscach.

Należy spodziewać się jednak dalszego wzrostu ilości odpadów w związku z czym w niedalekiej przyszłości gmina będzie posiadała program gospodarki odpadami, zakładający selektywną ich zbiórkę, segregację, wstępny przerób, odzysk surowców wtórnych i utylizację.

Użytkowanie gruntów

Zestawienie użytkowania gruntów mieszczących się w granicach Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie prezentuje poniższa tabela.

Kategoria użytku	Powierzchnia (ha)			Powierzchnia (%)
	ogółem	gmina	miasto	ogółem
Powierzchnia miasta ogółem	34400	32167	2233	100
Użytki rolne	14403	12762	1641	42, w tym:
Grunty orne	11342	10027	1315	33
Sady	51	35	16	0,2
Łąki	1769	1570	199	5
Pastwiska	959	877	82	3
Grunty rolne zabudowane	182	165	17	0,5

Grunty pod stawami	32	30	2	0,1
Grunty pod rowami	68	58	10	0,2
Grunty leśne oraz zakrzewienia i zadrzewione	12617	12573	44	37, w tym:
Lasy	12370	12341	29	36
Grunty zadrzewione i zakrzewione	247	232	15	1
Grunty zabudowane i zurbanizowane	1225	824	401	4, w tym:
Tereny mieszkalne	191	88	103	0,6
Tereny przemysłowe	55	7	48	0,2
Inne tereny zabudowane	39	7	32	0,1
Zurbanizowane tereny niezabudowane	69	35	34	0,2
Tereny rekreacyjne i wypoczynkowe	85	28	57	0,2
Tereny komunikacyjne				
Drogi	546	447	99	2
Tereny kolejowe	71	43	28	0,2
Użytki kopalne	169	169	0	0,5
Grunty pod wodami	1550	1482	68	4, w tym:
Powierzchnie płynące	1440	1424	16	3,7
Powierzchnie stojące	110	58	52	0,3
Nieuzytki	1562	1491	71	4
Tereny różne	3043	3035	8	9

Identyfikacja problemów

Do najważniejszych problemów możliwych do zidentyfikowania na terenie Gminy Drawsko Pomorskie wydaje się być stosunkowo duży odpływ ludności wiejskiej z przewagą młodzieży do innych regionów województwa. Wiąże się to bezpośrednio ze spadkiem liczby wykwalifikowanej siły roboczej i koniecznością poszukiwania jej gdzie indziej bądź zastępowania kadra o nieco gorszych kwalifikacjach. Najważniejszą jednak barierą w prawidłowym funkcjonowaniu gminy jest jej słaba infrastruktura techniczna i zbyt mały budżet w stosunku do potrzeb gminy. Zauważalne są tu bowiem dość istotne braki w skanalizowaniu terenów wiejskich czy w gazyfikacji obszarów miejskich. Poważnym mankamentem jest na pewno także niedostateczny stan sieci elektroenergetycznej jak również nieodpowiedni stan sieci ciepłych.

Niebagatelny zdaje się być kolejny problem występujący na terenie gminy, problem komunikacji. Mowa tutaj przede wszystkim o złym stanie technicznym dróg w tym co najważniejsze drogi krajowej. Niedogodnością w tym zakresie jest również wysoki odsetek dróg gminnych o powierzchni nieutwardzonej. Brak obwodnicy miasta jest także dużą luką na tym polu.

Niedostateczny rozwój infrastruktury turystycznej, to pomimo dużych pod tym względem walorów gminy poważny mankament. Główne braki w tej sferze wynikają przede wszystkim ze słabo rozwiniętej bazy noclegowej i infrastruktury sportowej. Nie jest pozytywnym fakt, iż poziom usług turystycznych zależy tu głównie od sezonowości a w całej gminie brak hoteli o odpowiednich

standardach.

Gospodarka

Struktura gospodarki w Gminie Drawsko Pomorskie jest silnie skorelowana z ogólną sytuacją gospodarczą występującą na obszarze całego Powiatu Drawskiego. Pierwszym i zasadniczym czynnikiem charakteryzującym determinanty rozwoju gospodarczego danego terenu, jest rozkład podmiotów gospodarczych ze względu na formę własności oraz ogólna ich struktura . Poniższa tabela obrazuje tę strukturę w Powiecie Drawskim.

	Powiat	Czaplinek	Drawsko Pomorskie	Kalisz Pomorski	Ostrowice	Wierzchowo	Złocieniec
	4707	856		496	145	287	1412
	183	17		13	8	12	77
	4524	839		483	137	275	1335
	5	1		0	0	0	2
	130	33		13	5	5	37
	52	16		7	3	2	11
	3845	709		411	114	246	1126
Rok 2001							
Ogółem	5037	959	1548	545	173	306	1506
Sektor publiczny	190	19	56	16	8	12	79
Sektor prywatny	4847	940	1492	529	165	294	1427
Przedsiębiorstwa państwowe	5	1	2	0	0	0	2
Spółki prawa handlowego	137	34	42	16	5	5	35
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	51	16	13	10	3	2	7
zakłady osób fizycznych	4146	803	1273	457	141	258	1214

Do czasu przemian społeczno gospodarczych dokonujących się na początku lat 90-tych

rolnictwo było najważniejszą gałęzią gospodarki gminy. W 1989 roku 50% wszystkich pracujących w Gminie Drawsko Pom. pracowało bezpośrednio w rolnictwie lub w zakładach obsługujących rolnictwo. Największe drawskie zakłady pracowały na rzecz rolnictwa (Zakłady Przemysłu Ziemiaczanego, Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjno-Montażowych Budownictwa Rolnego, Mleczarnia, Przedsiębiorstwo Budownictwa Rolnego, Spółdzielnia Kółek Rolniczych, Gminna Spółdzielnia SCh)

Obecnie po przekształceniach w rolnictwie, w wyniku których zlikwidowane zostały duże Państwowe Gospodarstwa Rolne (zakłady rolne w Zarańsku, Gudowie, Linownie, Suliszewie i Wolicznie), a opłacalność produkcji rolnej stoi pod znakiem zapytania znaczenie rolnictwa w gospodarce gminy uległa znacznemu zmniejszeniu.

Większość firm i zakładów związanych z rolnictwem uległo likwidacji bądź przekształceniom znacznie ograniczając zatrudnienie. Na koniec 1999 roku na terenie miasta i gminy było 447 gospodarstw w tym 94 w mieście i 353 na terenie gminy. Użytki rolne zajmują obszar 14.183 ha co stanowi 41% ogólnej powierzchni gminy.

Użytki rolne

na terenie Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie

Lp.	Rodzaj użytkowania	Powierzchnia w ha	%
1.	Użytki rolne ogółem	14.183	100
2.	Grunty orne	11.398	80,4
3.	Sady	54	0,4
4.	Łąki	1.774	12,5
5.	Pastwiska	957	6,7

Większość gruntów użytkowanych rolniczo jest średniej i słabej jakości. (przeważające klasy bonitacji to IVa, IVb i V). Rzutuje to na strukturę zasiewów, która przedstawia się następująco:

- Zboża – 74,9 %;
- Strączkowe – 2,8 %
- Pozostałe uprawy – 16,6 %
- Ziemniaki – 4,4 %
- Rzepak – 1,3 %

Średnie plony w 1999 roku.

- 4-ch zbóż + mieszanki - 24,8 q/ha
- ziemniaki - 185 q/ha
- rzepak ozimy - 18 q/ha
- rzepak jary - 16 q/ha

Są to bardzo niskie plony, co przy małych cenach skupu płodów rolnych a z drugiej strony przy dużych nakładach powoduje, że opłacalność produkcji rolnej jest bardzo mała lub nie ma jej wcale.

Następnym wskaźnikiem, który charakteryzuje drawskie rolnictwo jest poziom wykształcenia producentów rolnych. Przedstawia się on następująco:

- wykształcenie podstawowe - 43,2 %
- wykształcenie 42,3 % zawodowe - 42,3 %
- wykształcenie średnie - 13,3 %
- wykształcenie - 42,3 % wyższe - 1,2 %

Agencja Nieruchomości Rolnych

1. Grunty przejęte do zasobu ANR po byłych PGR - 8.439,85 ha
 - grunty sprzedane - 772,14 ha
 - grunty wdzierżawione - 5.977,36 ha

2. Grunty Państwowego Funduszu Ziemi przejęte do zasobu ANR - 1.673,35 ha
 - grunty sprzedane - 130,91 ha
 - grunty wdzierżawione - 756,95 ha

3. Zasoby mieszkaniowe przejęte do zasobu ANR - 760 szt.
 - mieszkania sprzedane - 647 szt.
 - mieszkania pozostające w zasobie ANR - 113 szt.

W administrowaniu Agencji Nieruchomości Rolnych

- grunty b. PGR	- 1.393,12 ha
- grunty PFZ	- 641,53 ha
- zasoby mieszkaniowe	- 113 szt.

Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Koszalinie, Zespół Doradztwa Rolniczego w Drawsku Pomorskim swoim działaniem obejmuje wszystkie gminy wchodzące w skład Powiatu Drawskiego. Ośrodek prowadzi działalność upowszechnieniowo - doradczą wśród producentów rolnych. Szacunkowo w ciągu roku bezpośrednimi działaniami ośrodka jest objętych około 60 gospodarstw.

Przemysł

Na terenie Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie brak jest dużych zakładów przemysłowych. Obecnie dominującą branżą jest przemysł drzewny (Zakłady Przemysłu Drzewnego, prywatne zakłady produkujące półprodukty i gotowe wyroby drewniane, zakłady stolarskie) oraz przemysł wydobywczy (3 kopalnie kruszyw mineralnych).

Do niedawna główną gałęzią przemysłu w naszej gminie był przemysł rolno-spożywczy. W Drawsku Pomorskim funkcjonowały duże Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego oraz Mleczarnia, które w chwili obecnej uległy likwidacji a majątek ich został wystawiony na sprzedaż.

Podobnie ma się rzecz z budownictwem jako kolejną branżą przemysłu, która uległa ograniczeniu. Obecnie w Drawsku Pomorskim funkcjonują niewielkie usługowe zakłady budowlane i małe firmy produkcyjne). Duże firmy budowlane funkcjonujące jako zakłady państwowe uległy przekształceniom i po sprywatyzowaniu znacznie ograniczyły zakres swojej działalności (Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjno Montażowych Budownictwa Rolniczego).

Handel i usługi

Po 1989 roku w Drawsku Pomorskim nastąpił gwałtowny rozwój handlu i usług. Większość istniejących do tego czasu placówek handlowych zostało sprywatyzowanych, a oprócz tego powstało wiele nowych sklepów i hurtowni. Na koniec 1999 roku na ogólną ilość 1.100 funkcjonujących podmiotów gospodarczych 450 podmiotów prowadziło działalność handlową, co stanowi 41% ogółu firm. Dodając do tego 350 podmiotów usługowych (32% ogółu) otrzymamy wynik mówiący o tym, że 73% wszystkich zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej firm funkcjonujących na terenie gminy to firmy usługowe i handlowe.

Można stwierdzić, że sieć handlowa i usługowa jest dobrze rozwinięta i w pełnym zakresie pokrywa

potrzeby mieszkańców miasta i gminy.

Poniższa tabela ilustruje w sposób szczegółowy strukturę podmiotów gospodarczych na terenie powiatu, w tym udział handlu na tle innych działalności.

Rok	2000	2001
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	440	422
Przemysł	483	500
Budownictwo	380	410
Handel i naprawy	1612	1751
Hotele i restauracje	168	181
Transport, gosp. Magazynowa i łączność	256	261
Obsługa nieruchomości i firm	521	616
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	353	355
Pozostała dział. usługowa komunalna, społ. i indywid.	237	252
Pozostałe sekcje	257	289
RAZEM	4707	5037

Identyfikacja problemów

W zakresie aktywności gospodarczej na terenie gminy dość poważnym ograniczeniem wydaje się być dekapitalizacja majątku firm i brak kapitału oraz duży udział drobnych (nietrwałych) podmiotów w gospodarce gminy. W tym aspekcie niepokojąca jest także niewłaściwa (konfliktowa) lokalizacja wielu przedsiębiorstw oraz niedostatek przedsiębiorstw obsługujących rolnictwo, zlokalizowanych na wsi. Istotnym z punktu widzenia rozwoju gospodarczego problemem gminy jest ogólnie niski poziom kultury technicznej oraz nieustanny rozwój szarej strefy.

Nie małym zmartwieniem dla Drawsko Pomorskiego jest jego oddalenie od dużych miast oraz duża konkurencja pozostałych gmin w staraniach o pozyskanie inwestorów.

W samym rolnictwie można dostrzec dużo nieprawidłowości, z których do najpoważniejszych zaliczyć można:

- złe warunki agrotechniczne;
- niskoefektywne metody gospodarowania w rolnictwie;
- wysoka dekapitalizacja gospodarstw rolnych;
- słaba jakość gruntów
- bardzo niewielka ilość rolników „nowoczesnych” z wyższym wykształceniem
- czynniki zewnętrzne – zła kondycja rolnictwa w skali kraju.

Sfera społeczna

Sytuacja demograficzna

W maju 2002 r. Gmina Drawsko Pomorskie liczyła 17366 mieszkańców, w tym:

- miasto – 12061 mieszkańców
- wieś – 5305 mieszkańców

Średnia gęstość zaludnienia gminy wynosi tylko 50 os./ km², przy czym w mieście jest to ok. 549 os./ km². Na 100 mężczyzn w gminie przypada 104,8 kobiet, jednak w mieście ta nadwyżka jest większa i wynosi 106,6.

W ciągu ostatnich 16 lat (1985 –2000) ludność miasta wzrosła o 2847 osób. Daje to przyrost równy 177 osób średniorocznie. Liczba osób w ciągu pierwszego półrocza 2002 r. znacznie wzrosła porównując z ww. przyrostem średniorocznym (liczba mieszkańców w ciągu 6 miesięcy wzrosła o 344). Niewielkie tempo charakteryzował przyrost osób na wsi, przy czym od kilku lat można zaobserwować ciągły spadek ludności wiejskiej.

	1985	1994	1997	2000	2002
miasto	8870	11784	11852	11717	12061
gmina ogółem	4515	5525	5529	5462	5305

Ludność gminy według kryterium ekonomicznego przedstawia poniższa tabela

Ludność w wieku	2000 r.			
	miasto		wieś	
przedprodukcyjnym	4449	25,9 %	2866	16,7%
produkcyjnym	1062	61,8 %	7377	42,9%
poprodukcyjnym	2108	12,3 %	1474	8,6%

Migracje w 2000 r.

	gmina	w tym miasto
napływ	219	150
odpływ	231	120
saldo migracji	- 12	+30

Jakość życia mieszkańców

Jakość życia jest powszechnie rozumiana jako ogół warunków życia ludności na danym obszarze. Jej poziom determinują przede wszystkim warunki mieszkaniowe, i poziom wyposażenia gminy w usługi ale także dostępność rynku pracy jak i stan środowiska przyrodniczego oraz poziom wyposażenia zabudowy w infrastrukturę techniczną. Oceniając poziom życia mieszkańców Gminy Drawsko Pomorskie przeprowadzono analizę porównawczą – gmina na tle województwa zachodniopomorskiego i kilku gmin miejsko - wiejskich. W przeprowadzonej analizie poziomu życia uwzględniono mierniki takie jak:

- warunki zamieszkania
- sytuacja w zakresie oświaty i wychowania, kultury i ochrony zdrowia
- elementy charakteryzujące organizację życia codziennego.

Mierniki warunków życia mieszkańców gminy Drawsko Pomorskie w 2000 r. (dane dotyczące roku 2001 pokrywają się z danymi z 2000 r.) ilustruje poniższa tabela

Wskaźnik	Województwo	Drawsko Pomorskie
- mieszkania oddane do użytku/ 1000 ludności	2,38	2,15
- pow. użyt. Mieszk. / osobę	18,4	17,9
-liczba osób / mieszkanie	3,25	3,35
- liczba osób / izbę	0,91	0,92
- dzieci w przedszkolach na 100 miejsc	98,87	100,9
- ucz. szk. Podst. / oddz.	21,5	21,2
- placówki pocztowo-telekomunikacyjne / 10 tys. ludn	2,3	2,3
- abon. telefon. / 10 tys. ludn.	301,8	225,3
- liczba ludn. / bibliotekę	2760,9	3435,8
- księgozbiór bibl. w woluminach /1000 ludn.	4,2	4,5

- ludność w miastach korzyst. z sieci komunalnych w % wodociągowej	94,9	62,4
kanalizacyjnej	90,7	38,5
gazowej	88,0	79,0
- dochód budżetu gminy na 1 mieszkańca w zł	-	1136,9

Z powyższego zestawienia wynika iż gmina charakteryzuje się dość zróżnicowanym poziomem życia, który dla różnych dziedzin życia jest inny.

Gmina posiada korzystną strukturę demograficzną: 26 % ludności jest w wieku przedprodukcyjnym (śr. wojew. = 24%), mimo, iż przyrost naturalny nie jest wysoki = 2,6 %. Jest to mimo wszystko ponad dwukrotnie większy przyrost jaki występuje w województwie (śr. wojew. = 1,1%).

Niska dynamika rozwoju przedsiębiorczości w gminie jest powodowana głównie brakiem lokalnych i zewnętrznych inwestorów strategicznych. Na słaby rozwój przedsiębiorczości wpływ ma również niski stopień edukacji ekonomicznej mieszkańców, oraz wysokie stopy bezrobocia i ubóstwa mieszkańców. Taki obraz gospodarki drawskiej wpływa negatywnie na dochody mieszkańców oraz na funkcjonowanie samorządu terytorialnego. Niewątpliwie ujemnie na jakość życia mieszkańców gminy wpływa wysoki wskaźnik bezrobocia..

Niezbyt pozytywnie należy ocenić również stopień wyposażenia terenów wiejskich gminy w usługi podstawowe, choć oczywiście nie wszystkie są w jednakowym stopniu rozwinięte. Istnieje duża dysproporcja w wyposażeniu w usługi podstawowe między wsiami a miastem.

Analizując wskaźniki dotyczące dostępności technicznej sieci komunalnej w mieście należy stwierdzić niedoinwestowanie w infrastrukturę wodociągową i kanalizacji sanitarnej.

Jednym z mierników poziomu i jakości życia w gminie jest wysokość dochodu budżetu gminy na 1 mieszkańca. W tym przypadku Drawsko Pomorskie wypada słabo na tle porównywanych gmin.

Biorąc zaś pod uwagę różnicę między dochodami na 1 mieszkańca a wydatkami na 1 mieszkańca, Drawsko Pomorskie jawi się na tle powiatu także nienajlepiej. Stan ten prezentuje poniższa tabela.

Porównanie dochodu na 1 mieszkańca w powiecie Drawskim (2000 r.)

Miasto	Dochód na 1 mieszkańca	Wydatki na 1 mieszkańca	Różnica między dochodem a wydatkiem na 1 mieszkańca
Czaplinek	1371,8	1432,8	-61
Drawsko Pomorskie	1136,9	1336,1	-199,2

Kalisz Pomorski	1304,2	1327,9	+23,7
Złocieniec	1216,1	1303	-86,9
Ostrowice	1352,8	1527,1	-174,3
Wierzchowo	1331	1324,9	-13,9

Rynek pracy

W roku 2000 było 1036 podmiotów gospodarki narodowej co daje 0,6% wszystkich podmiotów gospodarki narodowej w województwie zachodniopomorskim, z czego otrzymujemy wskaźnik. 88 podmiotów / 1000 mieszkańców, przy średniej dla województwa = 104 podmiotów / 1000 mieszkańców.

Według danych z Urzędu Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie obecnie funkcjonuje tam 845 podmiotów. Najwięcej, bo aż 308 podmiotów prowadzi działalność handlową, a usługi niematerialne prowadzi 279 podmiotów. Od lat 90-tych XX w. Można zauważyć gwałtowny rozwój handlu i usług w Drawsku Pomorskim. Od tamtego czasu Większość istniejących do tego czasu placówek handlowych zostało sprywatyzowanych, a oprócz tego powstało wiele nowych sklepów i hurtowni. Można stwierdzić, że sieć handlowa i usługowa jest dobrze rozwinięta i w pełnym zakresie pokrywa potrzeby mieszkańców miasta i gminy.

Pracujący w gospodarce narodowej wg sekcji EKD w 2000 r.

	Gmina	w tym miasto
ogółem	1511	1295
w tym:		
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	116	47
przemysł	121	104
budownictwo	107	98
handel i naprawy	477	434
hotele i restauracje	39	35
transport, gosp. Magazynowa i łączność	88	68
obsługa nieruchomości i firm, nauka	229	206
ochrona zdrowia i opieka społeczna	156	153
pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna	82	71
pozostałe sekcje	96	79

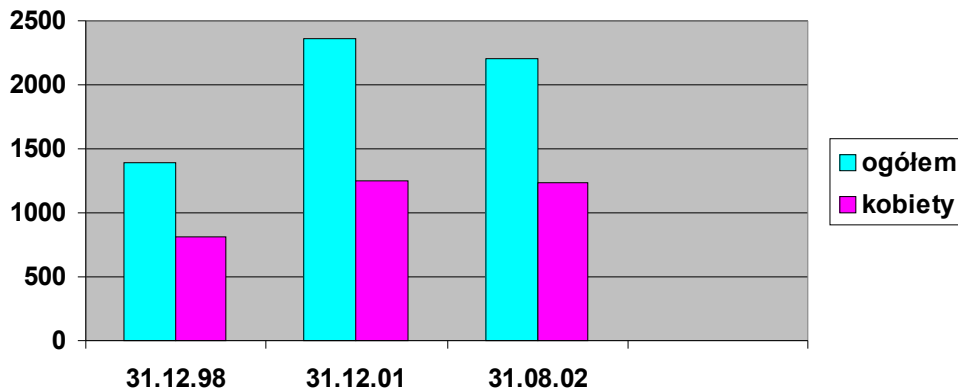
Do niedawna na terenie Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie główną gałęzią przemysłu był przemysł rolno-spożywczy. Do dużych zakładów funkcjonujących na terenie gminy należały Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego oraz Mleczarnia, które uległy reorganizacji. Do podmiotów gospodarczych, które wyróżniają się wielkością swojej działalności możemy zaliczyć następujące firmy:

- Elementy Małej Architektury „Styl -Bet” Sp. J.

- Nadleśnictwo Drawsko Pomorskie
- „Meblokwen” Sp. z o.o.
- Drawskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. A.
- Zakłady Przemysłu Drzewnego
- P.U.H. ”Fach”
- Przedsiębiorstwo Budowlane – Roman Orłowski

Powiat Drawski jest rejonem szczególnie zagrożonym bezrobociem strukturalnym. Wielkość stopy bezrobocia w 2000 r. osiągnęła ponad 17% (w województwie 8,6%) a liczba bezrobotnych w gminie w sierpniu 2002 r. przekroczyła 2200 osób (co daje ponad 126 osób / 1000 ludności).

Stan bezrobocia w Mieście i Gminie Drawsko Pomorskie (opracowano na podstawie zbiorów statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Drawsku Pomorskim, sporządzonych na podstawie rejestru osób bezrobotnych).

Mieszkalnictwo

Warunki zamieszkania w gminie nie odbiegają zasadniczo od przeciętnych standardów dla województwa lub innych gmin miejsko – wiejskich. Wynikają one z ogólnej kondycji finansowej społeczności gminy. Pod względem własnościowym w gminie jest 16,7% mieszkań komunalnych. 90% mieszkań komunalnych znajduje się w mieście.

Według danych statystycznych z 2000r. w Drawsku Pomorskim oddano do użytku 37 mieszkań w mieście, w tym w budownictwie indywidualnym 7. Drawsko Pomorskie na tle pozostałych gmin w województwie nie wypadło zadowolająco, chociaż dane między gminami są

bardzo rozbieżne. Różnica między gminą, która oddała do użytku najwięcej mieszkań, a gminą która ich oddała najmniej wynosi 415 (Gmina Drawsko Pomorskie oddało 54 mieszkań). W 2004 roku gmina rozpoczęła budowę budynku komunalnego (48 mieszkań) przy ul. Sadowej. Zakończenie prac budowlanych przewidziano na 31 marca 2005 roku. Zaplanowano również budowę drugiego budynku komunalnego tej samej wielkości przy ul. Gierymskiego w latach 2005 – 2006. Warto zaznaczyć, iż standard mieszkań znacznie się poprawił, porównując ze standardem sprzed kilku lat. Szanse rozwojowe budownictwa mieszkaniowego, ilość możliwych do realizacji mieszkań w perspektywie szczególnie 2004 roku ze względu na lepszą kondycję finansową gminy uległy znacznej poprawie.

Oświata

Na terenie Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie funkcjonuje 6 szkół podstawowych (w tym 5 szkół na terenie wiejskim), 1 gimnazjum oraz 5 szkół średnich oraz dwa przedszkola.

Szkoły podstawowe:

Szkoła	Klasy							Razem
	„0”	I	II	III	IV	V	VI	
SP Drawsko Pom.		115	129	144	150	177	165	880
SP Gudowo	9	6	5	14	3	9	10	56
SP Zarańsko	8	11	7	9	5	10	12	62
SP Suliszewo	10	15	13	8	10	16	17	89
SP Mielenko Drawskie		19	31	24	27	19	28	148
SP Nętno	12	21	13	13	12	15	8	94
Razem	39	187	198	212	207	246	240	1.329

Obecnie w Gminie Drawsko Pomorskie funkcjonuje gimnazjum zlokalizowane w byłej szkole podstawowej Nr 2 i gimnazjum dla dorosłych w Mielenku Drawskim.

Szkoły ponadgimnazjalne:

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Drawsku Pomorskim,

Zespół Szkół Zawodowych w Drawsku Pomorskim.

W skład ZSZ wchodzi następujące jednostki:

- Technikum Mechaniczne,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa ,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna dla młodzieży upośledzonej w stopniu I ,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla dorosłych,
- Gimnazjum dla dorosłych,
- Centrum Kształcenia Praktycznego,
- Internat Zespołu Szkół Zawodowych.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Drawsku Pomorskim.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w proponuje absolwentom szkół podstawowych podjęcie nauki w następujących typach szkół:

- Technikum Ekonomiczne,
- Technikum Żywności i Gospodarstwa Domowego,
- Liceum Profilowane,
- Liceum Ogólnokształcące,
- Technikum Agrobiznesu,
- Internat Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych.

Kultura

W Drawsku Pomorskim centrum kulturalne zorganizowane jest przy Drawskim Ośrodku Kultury, który prowadzi sekcje i zespoły artystyczne, służy pomocą instruktorską oraz sprawuje mecenat nad kulturą w mieście i gminie.

Ośrodek Kultury powstał w 1954 roku i funkcjonował jako Powiatowy Dom Kultury, po likwidacji powiatu zyskał miano Miejskiego Domu Kultury, a jego działalność została ograniczona do terenu Miasta i Gminy Drawsko Pom. 01.02.1992r. połączono placówki kulturalne: bibliotekę z filiami, kino Drawa i Ośrodek Kultury w jedną instytucję – Drawsko Pomorski Ośrodek Kultury. W 2004 roku została zmieniona nazwa placówki na Drawski Ośrodek Kultury.

Działalność Ośrodka odbywa się w dwóch budynkach komunalnych, które wymagają modernizacji i remontu. Ze względu na dużą ilość uczestników zajęć obiekty Ośrodka Kultury i Biblioteki są za małe. Jest ciasno i brakuje pomieszczeń (szczególnie w bibliotece).

Działalność DOK to przede wszystkim: edukacja kulturalna, kształtowanie wrażliwego i świadomego odbiorcy kultury, stąd też duża liczba sekcji i zespołów artystycznych osiągających

wysoki poziom artystyczny.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.

W Drawsku Pomorskim funkcjonują następujące placówki ochrony zdrowia:

- Szpital Powiatowy im. Matki Teresy z Kalkuty,
- Publiczny Samodzielny Zespół Opieki Zdrowotnej,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie”.

Szpital Powiatowy obejmuje swym zasięgiem cały Powiat Drawski. Obecnie jest w trakcie rozbudowy i modernizacji. Rozbudowę szpitala prowadzi powołana do tego celu Fundacja „Życie i Zdrowie”. Funkcjonowanie służby zdrowia w gminie obecnie podlega nieustannym transformacjom związanym z wprowadzeniem przez rząd wielkiej reformy służby zdrowia.

Zadania związane z pomocą społeczną są realizowane przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Zadaniem MGOPS jest świadczenie pomocy osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji i nie są w stanie – wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia – ich przezwyciężyć. Dlatego zadaniem ośrodka jest w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Rodzaj, forma i rozmiar świadczonej pomocy jest odpowiednia do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Zadania w zakresie pomocy społecznej obejmują w szczególności:

- Tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej,
- Analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej (badanie rynku pracy, struktury bezrobocia itp.),
- Przyznawanie i wypłacanie świadczeń zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej,
- Pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu potrzeb (motywowanie do nauki, pracy),
- Prowadzenie czynnej pracy socjalnej.

Identyfikacja problemów

Poważnym problemem natury społecznej występującym na obszarze Gminy Drawsko Pomorskie jest stosunkowo duża migracja młodej inteligencji, zwłaszcza zaś jej odpływ. stanowi istotne zagrożenie dla rozwoju gminy i poprawnego jej funkcjonowania.

Innym, nie mniej ważnym ze społecznego punktu widzenia zagadnieniem jest wysoki poziom bezrobocia wśród ludzi młodych oraz niski poziom wykształcenia ludności, szczególnie wiejskiej. Z drugiej strony obiekty kulturalne są za małe i niewystarczające do pomieszczenia wszystkich chętnych do udziału w zajęciach.

Kolejną barierą dla Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie jest występujący tam słaby poziom usług. Jest to kwestia o niebagatelnym znaczeniu w aspekcie jakości życia mieszkańców. Przeciętna

bowiem struktura i standardy usług bytowych to bezpośrednie determinanty motywacji do pracy a tym samym jej wydajności i efektywności.

Kolejnym trudnym dla regionu obszarem związanym ze sferą społeczną jest mieszkalnictwo, w którym można dziś zauważyć minimalny ruch budowlany.

ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE

Zmiany w strukturze gospodarczej gminy (zasady kształtowania rolnej i leśnej przestrzeni produkcyjnej)

Walory przyrodnicze gminy, dobry stan zachowania środowiska przyrodniczego, niewielka gęstość zaludnienia przemawiają za potrzebą traktowania turystyki jako ważnego czynnika aktywizacji gospodarczej.

Specyfika walorów przyrodniczych (poza jeziorem Lubie brak dużych jezior) wskazuje na potrzebę rozwijania różnych form turystyki kwalifikowanej (kajakarstwo, turystyka piesza i rowerowa, myślistwo i wędkarstwo, konie) oraz agroturystyki. Turystyka pobytowa w Drawsku Pomorskim nie będzie odgrywała dużej roli.

Zakłada się rozwiązania, w których realizację i obsługę zostanie zaangażowany miejscowy potencjał ludzki i gospodarczy. Dlatego przewiduje się wykorzystanie istniejącej zabudowy mieszkalnej na terenach wiejskich (agroturystyka) oraz budowę obiektów małych, niskokapitałochłonnych oraz adaptację na cele turystyczne istniejących obiektów takich jak: opuszczone zespoły dworsko-pałacowe, wiatraki, młyny, itp.

Turystyka powinna się rozwijać w następujących trzech rejonach gminy:

Rejon I – z przewagą rozwoju agroturystyki i budownictwa letniskowego w formie rozproszonej. Rejon ten bazować będzie na rozproszonych gospodarstwach rolnych, adaptowanych na cele turystyczne opuszczonych zabudowaniach oraz atrakcyjnych walorach krajobrazowych (urozmaicona rzeźba terenu, małe oczka wodne, lasy, sąsiedztwo jezior oraz brak zwartej zabudowy na wsiach). Rejon ten obejmuje północno-zachodnią część gminy w oparciu o miejscowości: Kumki, Zbrojewo, Ustok, Cianowo, Zagozd, Olchowice, Żółcin.

Rejon II – z przewagą rozwoju agroturystyki i budownictwa letniskowego w formie skoncentrowanej. Będzie to rejon rozwoju różnorodnych funkcji turystycznych w oparciu o atrakcyjne walory środowiska przyrodniczego i kulturowego (jeziora, urozmaicona rzeźba terenu,

powierzchnie leśne, zabytkowe kościoły i pałace, grodziska) oraz o zasoby mieszkaniowe występujące w malowniczych wsiach położonych nad jeziorami. Rejon ten obejmuje miejscowości położone wzdłuż drogi Drawsko Pom – Świdwin tj. Zarańsko, Żółte, Rydzewo, Nętno, Lasocin i Łabędzie.

Rejon III – z przewagą rozwoju wypoczynku pobytowego i turystyki kwalifikowanej. Rejon ten związany jest przede wszystkim z walorami jeziora Lubie, nad którym do tej pory koncentruje się zagospodarowanie turystyczne gminy. Istniejąca infrastruktura turystyczna powinna zostać zmodernizowana, a standard wypoczynku podwyższony. W rejonie wsi Gudowo planuje się budowę dużego ośrodka wypoczynkowego oraz campingu przystosowanego do pełnej obsługi przyczep campingowych. Wieś Gudowo i w mniejszym stopniu Linowno stanowią powinny zaplecze usługowe dla obiektów turystycznych zlokalizowanych nad jez. Lubie. W tych wsiach przewiduje się rozwój budownictwa pensjonatowego i wynajem kwater prywatnych. W Gudowie konieczne jest uporządkowanie i zagospodarowanie całego pasa przybrzeżnego z likwidacją obiektów zaniedbanych i brzydkich (porozstawiane barakowozy).

Pozostała, niewymieniona część gminy powinna stanowić zaplecze usługowe i gospodarcze dla poszczególnych rejonów. Głównym ośrodkiem usługowym dla turystyki jest Drawsko Pomorskie (komunikacja, handel, usługi niematerialne, informacja turystyczna, administracja). Jako główne zadanie dla samorządu stawia się stworzenie odpowiedniej bazy noclegowej i gastronomicznej. Planuje się rozbudowę Ośrodka Wczasowego „Okra” nad jeziorem Okra wraz z drogą dojazdową i z zespołem parkingów oraz z zagospodarowaniem plaży. Poza tym na terenie Gminy Drawsko Pom. planuje się w miejscach atrakcyjnych do tej pory niezagospodarowanych umiejscowienie nowych pól biwakowych, campingów, kąpielisk oraz pozostałej infrastruktury turystycznej.

Należy także rozważyć możliwość wykorzystania terenów po byłych żwirowniach na organizację torów do uprawiania motokrosu, rowerów górskich lub samochodów terenowych.

Rolnictwo

Rolnictwo to ważna dziedzina gospodarki gminy, jednak z uwagi na przekształcenia strukturalne w rolnictwie i sytuację na rynku, znaczenie rolnictwa w gospodarce gminy zmniejsza się z roku na rok..

Obecnie zadaniem strategicznym dla samorządu jest stworzenie warunków do wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Rozumie się przez to nie tylko rozwój rolnictwa, ale także rozwój usług, handlu, produkcji w branżach pozarolniczych. Aby to osiągnąć planuje się wykonać następujące działania:

- rozwój i rozbudowa infrastruktury komunalnej na terenach wiejskich np. gazyfikacja,

- kanalizacja (zbiorcza lub przydomowe oczyszczalnie ścieków), telefonizacja,
- pomoc organizacyjna i prawna dla gospodarstw podejmujących dodatkową pozarolniczą działalność np. agroturystyka,
 - wspieranie istniejących przedsiębiorstw i poszukiwanie nowych inwestorów, którzy poprowadzą zakłady przetwórstwa rolnego działające w oparciu o produkty wyprodukowane przez miejscowych rolników.
 - zagospodarowanie gruntów gorszej jakości (V, VI klasa) poprzez zalesianie ich lub użytkowanie pozarolnicze,
 - wsparcie organizacyjne i finansowe instytucji wdrażających postęp w rolnictwie (ODR, SHiUZ, Izba Rolnicza),
 - rozwój produkcji zwierzęcej (odbudowa stad bydła i trzody chlewnej),
 - wdrażanie nowych technologii do rolnictwa - nowe uprawy, maszyny i urządzenia,
 - propagowanie rolnictwa ekologicznego.

Przemysł, handel, usługi

Rozwój przedsiębiorczości w Gminie Drawsko Pomorskie należy opierać przede wszystkim na wspieraniu przemysłu surowcowego opartego na lokalnych zasobach, na rozwoju przetwórstwa rolnego oraz na rozwoju drobnej wytwórczości (biznesów rodzinnych), które nie stanowią obciążenia dla środowiska naturalnego.

Bardzo ważnym zadaniem na najbliższe lata jest stworzenie Ośrodka Wspierania Przedsiębiorczości, który swym zasięgiem mógłby objąć teren całego Powiatu Drawskiego. Niezbędna w tym zakresie jest współpraca ze Starostwem Powiatowym oraz sąsiednimi gminami. Ośrodek mógłby prowadzić Inkubator Przedsiębiorczości oraz stworzyć Fundusz Pożyczkowy i Fundusz Poręczeń Kredytowych dla przedsiębiorców.

Kluczową sprawą dla Drawska Pomorskiego jest ściągnięcie z zewnątrz inwestora(ów) gotowych do uruchomienia większych zakładów produkcyjnych dających miejsca pracy dla mieszkańców. Należy pamiętać przy tym aby były to inwestycje w pożądanym dla gminy gałęziach przemysłu, które nie są uciążliwe dla mieszkańców i środowiska naturalnego. Inwestycje te nie mogą stać w sprzeczności z funkcją turystyczną i rekreacyjną gminy. Do najważniejszych zadań stymulujących rozwój przedsiębiorczości, które należy wykonać należą:

- wspieranie organizacji pozarządowych zajmujących się wspieraniem sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- utworzenie Ośrodka Wspierania Przedsiębiorczości,
- współpraca z lokalnym samorządem gospodarczym (Izby Przemysłowo-Handlowe, Stowarzyszenia Producentów, itp.),

- wypracowanie spójnej, jasnej polityki wobec inwestorów zarówno zewnętrznych jak i lokalnych (ulgi i zwolnienia podatkowe, prolongaty, pomoc w uzbrajaniu terenu),
- wspieranie tradycyjnych gałęzi przemysłu występujących na terenie gminy tj. przemysł drzewny, rolno spożywczy,
- rozwijanie przemysłu opartego na surowcach i zasobach naturalnych dostępnych na terenie gminy (żwiry, kreda jeziorna, drewno, runo leśne),
- wpieranie budownictwa mieszkaniowego, czynszowego realizowanego poprzez Towarzystwo Budownictwa Społecznego,
- opracowywanie ogólnych i szczegółowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy, co znacznie ułatwi realizację inwestycji na terenach do tego przeznaczonych,
- ciągła aktualizacja i promocja oferty inwestycyjnej zawierającej obok mienia komunalnego także oferty firm i osób fizycznych,
- przygotowywanie wolnych terenów pod inwestycje (uzbrajanie w media, zapisy w planie zagospodarowania przestrzennego). Przede wszystkim tereny pod inwestycje przy ulicy Starogrodzkiej,

Rozwój systemu komunikacji infrastruktury

Drogi (różne kategorie)

Z uwagi na dobry stan techniczny Generalna Dyrekcja Dróg Publicznych Oddział w Szczecinie w najbliższych latach nie planuje przeprowadzania większych inwestycji i modernizacji na znajdujących się na terenie Gminy Drawsko Pomorskie odcinków dróg krajowych. W 2000 roku były tylko przeprowadzone cząstkowe remonty nawierzchni dróg masą na gorąco. Pierwszą inwestycją na terenie Drawsko Pomorskiego była przebudowa skrzyżowania dróg nr 149 z 150 łącznie ze skrzyżowaniem ul. Starogrodzkiej i Gdańskiej, a także budowa odwodnienia wgłębnego ul. Piłsudskiego.

W zakresie dróg powiatowych w najbliższym czasie należy wykonać:

- dokończyć odnowę nawierzchni drogi powiatowej Nr 17310 Jankowo – Kumki,
- w miejscowości Gudowo połączyć stare odcinki nawierzchni (dywanik asfaltowy),
- modernizacja odcinka drogi w miejscowości Mieleko Drawskie,
- remont mostu w miejscowości Zagórki,
- remont dwóch przepustów w miejscowości Dalewo,

Realizacja powyższych inwestycji na drogach powiatowych będzie zależna jednak od przyznanych subwencji drogowych. Aby degradacja dróg była mniejsza potrzebne są większe nakłady, nie w

formie subwencji, ale w formie dotacji dla samorządów, tak, aby podatek płacony przez użytkowników dróg w całości wracał na drogi. Planowane inwestycje na drogach gminnych:

- modernizacja (wykonanie nawierzchni) obwodnicy w miejscowości Zagózd,
- kapitalny remont drogi gruntowej Żółte – Żółcin – Żółte (obwodnica),
- modernizacja drogi Mielenko Dr. – Gudowo,
- modernizacja ul. Kłosa,
- wykonanie nawierzchni w ul. Jaśminowej,
- remont nawierzchni oraz wykonanie chodnika w ul. Jagiellońskiej,
- remont ul. Kupieckiej,
- modernizacja nawierzchni ul. Wodnej,
- modernizacja chodników na terenie miasta,
- wykonanie nowych chodników w Mielenku Drawskim i Łabędziach,
- na bieżąco częściowe remonty nawierzchni dróg i chodników wg. potrzeb.

Ważną inwestycją do wykonania w przyszłości jest budowa obwodnicy w Drawsku Pomorskim, która odciążałaby wąskie uliczki w centrum miasta. W pierwszej kolejności planuje się zbudować obwodnicę północną łączącą ul. Złocieniecką z ul. Połczyńską. W dalszej kolejności pożądane by było wybudowanie obwodnicy południowej od ul. Złocienieckiej do ul. Starogrodzkiej.

Z punktu widzenia dostępności komunikacyjnej do Drawska Pomorskiego najważniejszą drogą dla gminy jest droga krajowa wiodąca ze Szczecinka do Stargardu Szczecińskiego. Utrzymanie jej w jak najlepszym stanie jest sprawą priorytetową.

Gospodarka wodno – ściekowa

Strategia gminy w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę polega na stopniowym wyłączeniu z eksploatacji małych lokalnych hydroforni (szczególnie na terenach wiejskich) a w zamian za to budowę magistrali wodociągowych dostarczających wodę z ujęcia w Drawsku Pomorskim. Docelowo zakłada się, że cała gmina będzie zaopatrywana w wodę z jednej stacji wodociągowej w Drawsku Pomorskim. Podobnie zakłada się w przypadku kanalizacji sanitarnej. Planowana jest budowa sieci kanalizacyjnych na terenach wiejskich i tłoczenie ścieków do rozbudowanej i nowoczesnej oczyszczalni w Drawsku Pomorskim.

Najważniejsze potrzeby w zakresie wodociągów i kanalizacji na terenie miasta i gminy Drawsko Pomorskie to:

- przebudowa stacji wodociągowej w celu zwiększenia wydajności stacji w zakresie

- ujmowania i uzdatniania wody,
- wymiana sieci prowizorycznej i starej na nową,
 - wymiana sieci wodociągowej na terenie wiejskim, gdzie w licznych przypadkach jest ona ułożona za płytko, a wykonana jest często z azbesto-cementu,
 - automatyzacja obsługi stacji wodociągowych wiejskich,
 - rozwiązanie gospodarki osadowej oczyszczalni ścieków,
 - modernizacja oczyszczalni ścieków umożliwiająca zwiększenie jej wydajności hydraulicznej,
 - budowa sieci kanalizacyjnych na terenie wiejskim,
 - budowa oczyszczalni ścieków – Nętno i Rydzewo,
 - kanalizacja na ul. Jeziornej i Okrzei.

Energia elektryczna

Zakład Energetyczny Koszalin w swych planach rozwojowych ujął do realizacji następujące inwestycje zasilające w energię elektryczną obiekty i tereny na terenie Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie:

- zasilenia osiedla domków jednorodzinnych ul. Gdyńska–Wywiórskiego,
- zasilenie osiedla domów jednorodzinnych ul. Karpacka-Marynarska,
- zasilenie terenów przeznaczonych na usługi produkcyjne przy ul. Starogrodzkiej,
- zasilenie terenów przeznaczonych na usługi turystyczne i rekreację przy ul. Okrzei,
- W ramach w/w zadań zostaną wybudowane linie kablowe podziemne, przesyłowe linie napowietrzne oraz stacje transformatorowe. Realizacja tych zadań będzie się odbywała na przestrzeni 2,3 lat.

Gazyfikacja

Kierunki i sposoby rozbudowy infrastruktury zaopatrującej mieszkańców w gaz są wytyczone przez „Program gazyfikacji Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie”. Dokument ten obejmuje swym zasięgiem teren całej gminy i wskazuje kolejność prowadzenia inwestycji. Program gazyfikacji stanowi załącznik do niniejszej strategii rozwoju.

Generalną zasadą programu jest sukcesywne prowadzenie gazyfikacji terenów wiejskich (począwszy od największych wsi i wsi letniskowych) oraz uzbrajanie w gaz wolnych terenów inwestycyjnych w mieście.

Poprawa stanu środowiska naturalnego

W dziedzinie ochrony środowiska naturalnego należy uznać następujące priorytety:

- poprawa lub utrzymanie walorów środowiska w celu ich wykorzystania jako potencjału sprzyjającego rozwojowi turystyki i agroturystyki,
- stały monitoring stanu środowiska: czystość wód, powietrza, poziom hałasu,
- rozbudowa gminnego wysypiska odpadów stałych,
- rozwiązywanie problemów gospodarki wodno-ściekowej w szczególności na terenach wiejskich – budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji,
- rozbudowa gminnej sieci gazowej,
- opiniowanie na poziomie podziałów geodezyjnych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy – w sprawach dotyczących środowiska,
- opiniowanie w sprawach środowiska projektowanych gminnych inwestycji,
- sprawna kontrola w terenie wydawanych zezwoleń na wycinkę drzew,
- rekultywacja terenów poeksploatacyjnych,
- rekultywacja nieużytków rolniczych,
- planowe zagospodarowanie gnojowicy,
- edukacja ekologiczna,
- rozbudowa infrastruktury turystycznej.

Ważnym elementem mającym bezpośredni wpływ na stan środowiska naturalnego jest gospodarka odpadami. Gospodarką odpadami komunalnymi zajmuje się Zakład Usług Komunalnych, który m.in. prowadzi oczyszczanie miasta oraz obsługę i utrzymanie wysypiska śmieci

Budowa nowego wysypiska została rozpoczęta w 1999 roku i była prowadzona zgodnie z wymogami ochrony środowiska (zabezpieczenie gleby, wód gruntowych i powierzchniowych, segregacja i recykling odpadów). Inwestycja została zakończona w 2001 roku. Nowe wysypisko jest zaprojektowane w ten sposób, że w razie potrzeb można je bez ponoszenia zbędnych kosztów łatwo powiększyć.

Koszt inwestycji wraz z całą infrastrukturą towarzyszącą (drogi, wodociąg, kanalizacja, itp.) wyniosło ok. 4 mln zł. Budowa wysypiska Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie była inwestycją absolutnie priorytetową i na nią w pierwszej kolejności przeznaczano środki finansowe. Ponadto na bieżąco jest prowadzona likwidacja dzikich wysypisk śmieci na terenach wiejskich.

W trakcie budowy wysypiska odpadów planowano rozwiązać problem zagospodarowania nadmiernego osadu czynnego z oczyszczalni ścieków. Zakłada się budowę rurociągu tłocznego z oczyszczalni na wysypisko gdzie osad będzie unieszkodliwiany i zagospodarowywany.

Poprawa stanu środowiska kulturowego i sportowego

Oświata

Po dokładnym przeanalizowaniu stanów organizacyjnych placówek oświatowych, kosztów ich utrzymania oraz ilości dzieci do nich uczęszczających planuje się podjąć następujące działania:

- w związku z reorganizacją szkół w mieście zachodzi konieczność przystąpienia do remontu kapitalnego skrzydła budynku Szkoły Podstawowej i remontu gimnazjum,
- układ szkół podstawowych na terenie wiejskim należy dopasować do potrzeb społeczności lokalnej przy uwzględnieniu kosztów ich funkcjonowania. Wymaga to dłuższego monitoringu funkcjonowania tych szkół w nowych warunkach (po reformie).

Ponadto konieczne jest prowadzenie bieżących remontów i modernizacji placówek oświatowych oraz sukcesywne wyposażanie ich w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne (sale komputerowe, sprzęt audio-video, itp.).

Kultura

Rozwój kultury w Gminie Drawsko Pomorskie ma opierać się przede wszystkim na pracach Drawskiego Ośrodka Kultury, klubach sportowych, przedszkolach i szkołach. Aby rozwijać kulturę i zaspokajać potrzeby mieszkańców w tym zakresie niezbędne jest przeprowadzenie następujących inwestycji i działań organizacyjnych:

- utworzenie biblioteki powiatowej,
- rozbudowa Ośrodka Kultury: powiększenie o salę kameralną oraz salę do ćwiczeń, ze względu na duże zainteresowanie i chęć uczestniczenia w zajęciach przez mieszkańców,
- remont budynku Ośrodka Kultury polegający na wymianie stolarki okiennej i instalacji centralnego ogrzewania,
- modernizacja kina – odnowienie sali widowiskowej, powiększenie sceny, zamontowanie ruchomego ekranu, wyposażenie w nowy sprzęt projekcyjny i nagłaśniający,
- przebudowa budynku dawnego przedszkola w Parku Chopina na Drawskie Centrum Edukacji - (biblioteka publiczna, sala konferencyjna, Związek Nauczycielstwa Polskiego),
- wyposażenie biblioteki w nowoczesny sprzęt audiowizualny, ksero i komputery,
- wspieranie organizacyjne wszelkich inicjatyw podejmowanych przez mieszkańców w zakresie organizacji, wspierania i upowszechniania kultury,
- podjęcie działań związanych z remontem budynku dawnego składu solnego z przeznaczeniem na izbę muzealną wraz z punktem informacji turystycznej,
- zintensyfikowanie działań kulturalnych na terenach wiejskich (opieka merytoryczna i organizacyjna nad wiejskimi zespołami, artystami i twórcami ludowymi), organizacja

imprez

Sport

- budowa Centrum Sportowo – Rekreacyjnego w Drawsku Pomorskim w Parku Chopina. W skład centrum będą wchodziły korty tenisowe, boisko szkolne ze sztuczną nawierzchnią, oświetleniem, widownią i drogą dojazdową, hala sportowa pełno wymiarowa z zapleczem socjalnym i odnową biologiczną, boisko lekkoatletyczne ze sztuczną nawierzchnią.

Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców, w tym zmiany w strukturze zamieszkania

Opieka społeczna, bezpieczeństwo socjalne

Na terenie Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie istnieje potrzeba zbudowania wsparcia dla rodzin w kryzysie. Punkt Konsultacyjny dla ofiar przemocy, którego celem jest poradnictwo pedagogiczne, psychologiczne i prawne służy również mieszkańcom ościennych gmin. Dlatego jest zasadne włączenie się gmin do wsparcia finansowego placówki w celu rozszerzenia działalności placówki. Zwiększone środki finansowe pozwolą na zatrudnienie terapeuty, zaopatrzenie w materiały szkoleniowe, założenie telefonu zaufania, organizację spotkań konsultacyjno – warsztatowych dla pracowników socjalnych, pracowników świetlic socjoterapeutycznych, kuratorów, pedagogów itp.

W wielu rodzinach zwłaszcza wielodzietnych, dysfunkcyjnych konieczna jest wszechstronna pomoc dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji emocjonalnej, społecznej i ekonomicznej. Zadanie to może być realizowane poprzez organizację świetlic socjoterapeutycznych. Świetlice socjoterapeutyczne winny być tworzone na terenach najbardziej zagrożonych patologiami na wsi i w mieście.

Z uwagi na notowanie wzrostu liczby bezdomnych uzasadnione jest utworzenie noclegowni w mieście. Poza zorganizowaniem noclegów dla bezdomnych w placówce prowadzona będzie praca socjalna zmierzająca do przywrócenia bezdomnym możliwości normalnego funkcjonowania w środowisku.

Nowe zadania stawiane przed pracownikami socjalnymi Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wymagają od służb socjalnych stałego pogłębiania wiedzy i doksztalcania się. Dlatego konieczne jest zwiększenie środków finansowych na szkolenia i doksztalcanie się pracowników. Generalnie konieczne jest zwiększenie środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej. W szczególności bardzo dotkliwy jest brak środków na realizację zadań własnych gminy.

Bezpieczeństwo publiczne

Brak jakichkolwiek inwestycji związanych z remontami obiektów spowodował, że na dzień dzisiejszy budynki komendy powiatowej wymagają kapitalnego remontu. Zachodzi również potrzeba modernizacji stanowisk pracy.

W zakresie utrzymania gotowości bojowej, niezbędna jest sukcesywna wymiana samochodów gaśniczych, których wiek przekroczył 15 lat. W związku z tym planuje się następujące inwestycje

- Ocieplenie budynku, co pozwoli na ograniczenie bardzo dużych wydatków na ogrzewanie,
- Podłączenie strażnicy do miejskiego kolektora sanitarnego (likwidacja zbiorników bezodpływowych),
- Sukcesywna wymiana taboru samochodowego na nowy.

Komenda Powiatowa Policji w Gminie Drawsko Pomorskie dysponuje jednym budynkiem biurowym i jednym garażowo-magazynowym. Obydwa obiekty wymagają remontu i modernizacji. Sprzęt transportowy to głównie samochody Polonez, których przebiegi i czas użytkowania kwalifikują je do wymiany – około 65%.

Modernizacji także wymaga sprzęt łączności i sieć informatyczna.

Plany inwestycyjne na najbliższe lata to:

- Wymiana centrali telefonicznej,
- Modernizacja ogrzewania polegająca na wymianie kotła na paliwo stałe na piec gazowy,
- Remont elewacji budynku,
- Remont wewnętrzny budynku głównego z przebudową aresztów ,
- Remont budynku garażowego,
- Utwardzenie parkingu dla pojazdów w depozycie,
- Wymiana wyeksploatowanych pojazdów (ok. 4-ch rocznie),
- Zakup 3-ch pojazdów terenowych,
- Rozbudowa sieci informatycznej,
- Łączność radiowa – zakup radiostacji nasobnych, wymiana radiostacji samochodowych,

REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Planowane Projekty i zadania inwestycyjne na lata 2004 – 2006

Zakres zadań zaplanowanych do zrealizowania na lata 2004 – 2006 wraz z obszarem społeczno-gospodarczym w którym przewidywane są usprawnienia prezentuje szczegółowo poniższa tabela:

NAZWA INWESTYCJI	ROK	
	ROZPOCZĘCIA	ZAKOŃCZENIA
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ		
1) Budowa drogi z odwodnieniem w ul. Jaśminowej	2004	2005
2) Rozbudowa drogi nr 357 Drawsko Pom. – Oleszno	2004	2004
3) Budowa alejki spacerowej przy jez. „OKRA”	2004	2004
GOSPODARKA MIESZKANIOWA		
1) Budowa budynku komunalnego nr 1 przy ul. Sadowej	2004	2005
2) Budowa budynku komunalnego nr 2 przy ul. Gierymskiego	2005	2006
OŚWIATA I WYCHOWANIE		
1) Budowa sali sportowej przy Gimnazjum w Drawsku Pomorskim	2004	2006
GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA		
1) Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami w m. Linowo	2004	2005
2) Sieć kanalizacyjna Drawsko Pom.-Zarańsko	2004	2005
3) Budowa sieci sanitarnej ul. Jeziorna i jez. OKRA	2004	2005
4) Budowa sieci kanalizacyjnej, renowacja sieci deszczowej w kw. ulic: Dworcowa-Kolejowa-Kaliska-Złocieniecka	2004	2006
5) Budowa sieci kanalizacyjnej w obr. ulic Wywiórskiego – Fałata	2004	2005
6) Przebudowa stacji wodociągowej w Drawsku Pom.	2004	2004
7) Budowa oczyszczalni ścieków w Rydzewie i kanalizacji w Łąbędziach, Nętynie i Rydzewie.	2005	2008
8) Kanalizacja Suliszewo – Drawsko.	2005	2006
9) Budowa kanalizacji Żółte – Zarańsko.	2005	2006
10) Budowa kanalizacji deszczowej na terenie miasta.	2005	2010
11) Budowa i przebudowa kanalizacji ściekowej w mieście Drawsko Pomorskie	2004	2013
KULTURA FIZYCZNA I SPORT		
1) Budowa boiska sportowego w Parku Chopina – kort tenisowy	2004	2004

2) Przebudowa boiska szkolnego w Parku Chopina (sztuczna nawierzchnia, widownia, oświetlenie, droga dojazdowa)	<i>2004</i>	<i>2004</i>
3) Przebudowa boiska lekkoatletycznego w Parku Chopina	<i>2005</i>	<i>2005</i>
4) Budowa hali sportowej w Parku Chopina	<i>2005</i>	<i>2006</i>
KULTURA I OCHR. DZEDZ. NAR.		
1) Przebudowa magazynu solnego w Drawsku Pom. i utworzenie w nim izby muzealnej	<i>2005</i>	<i>2006</i>
2) Przebudowa budynku w Parku Chopina na Drawskie Centrum Edukacji	<i>2005</i>	<i>2006</i>
3) Przebudowa dawnego spichlerza i adaptacja na Centrum Rzemiosła Artystycznego.	<i>2004</i>	<i>2013</i>

POWIĄZANIE PROJEKTU Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY DRAWSKO

Gmina Drawsko Pomorskie posiada opracowaną Strategią Rozwoju Gminy oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, w których to dokumentach zawarta jest wizja rozwoju Gminy Drawsko. Realizacja opisanej wizji wymaga określenia celów oraz poszczególnych działań dających celów. Wobec tego szczegółowe zadania i projekty zostały zawarte w niniejszym Planie Rozwoju Lokalnego.

Wszystkie prace związane z urzeczywistnieniem projektów w PRL są spójne z działaniami realizowanymi w powyższych dokumentach.

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem programowym, który integruje potrzeby społeczności lokalnej w zakresie ładu kulturowo – ekologicznego, społecznego, gospodarczo – infrastrukturalnego. W swoich ustaleniach bazuje na dokumentach i programach planistycznych będących podstawą polityki regionalnej zarówno na poziomie krajowym, wojewódzkim jak i powiatowym. Zgodność Planu Rozwoju Lokalnego ze strategicznymi dokumentami planistycznymi jest warunkiem koniecznym jego skutecznej realizacji.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Drawsko Pomorskie doskonale wpisuje się ze swoimi celami i zadaniami w cele zawarte w strategii gminy oraz opracowane cele i kierunki rozwoju ziemi drawskiej na lata 2000-2006.

OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego zostanie sprawdzona na koniec okresu programowania (2004 – 2006) oraz na koniec każdego roku objętego niniejszym Planem. Kontrolą podlegać będzie stopień realizacji poszczególnych projektów oraz monitorowanie postępu wdrażania zaplanowanych działań, ich zgodności z harmonogramem, sposób finansowania a także rezultaty.

W wyniku wdrożenia działań zaplanowanych w Planie Rozwoju Lokalnego na lata 2004 – 2006 prognozuje się osiągnięcie następujących wskaźników ogólnych:

- polepszenie stanu dróg miejskich i gminnych,
- zwiększenie długości dróg o nawierzchni ulepszonej,
- poprawa dostępności i jakości obiektów oświatowo – kulturalnych,
- zwiększenie ilości obiektów sportowo-rekreacyjnych, kulturalnych
- poprawa gospodarki wodno - ściekowej,
- poprawa stanu infrastruktury technicznej,
- zwiększenie ilości budynków komunalnych

Każde z działań będzie podlegało wnikliwej kontroli i weryfikacji. Stopień realizacji poszczególnych zadań zostanie określony przy pomocy wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania. W poniższej tabeli zestawiono proponowane rodzaje wskaźników dla różnych rodzajów zadań oraz sposób ich pomiaru.

Wskaźniki	Jednostka miary	Sposób pomiaru
Wskaźniki produktu (wartości absolutne)		
1. Długość dróg gminnych i miejskich o zmodernizowanej powierzchni	km	Weryfikacja projektu oraz zrealizowanej inwestycji
2. Długość sieci kanalizacji deszczowej	mb	j.w.
3. Długość nowowybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej	mb	j.w.
4. Powierzchnia zbudowanych placówek rekreacyjno-sportowych	m ²	j.w.
Wskaźniki rezultatu (wartości względne)		

1. Ilość nowopodłączonych gospodarstw domowych do wodociągu, sieci kanalizacyjnej i deszczowej/wszystkie gospodarstwa	%	Statystyka gminna
2. Polepszenie jakości życia mieszkańców dzięki nowo wybudowanym budynkom komunalnym	%	Statystyka gminna
3. Ilość imprez sport. organizowanych w nowych obiektach/org. dotychczas	%	Statystyka szkolna
4. Długość dróg nowo wybudowanych/ długość wszystkich dróg	%	Statystyka gminna
Wskaźniki oddziaływania		
1. Polepszenie stanu środowiska naturalnego (ilość oczyszczanych ścieków/ ilość odprowadzanych)	%	Statystyka gminna
2. Wzrost poziomu życia mieszkańców	%	Badania ankietowe
3. Zwiększenie aktywności sportowej uczniów	%	Statystyka gminna
4. Wskaźnik poprawy jakości dróg w wyniku przeprowadzonej ich modernizacji i ulepszenia nawierzchni	%	Badanie ankietowe (kierowców zgłaszających się do Powiatowego Wydziału Komunikacji)

Wartości liczbowe opisywanych wskaźników znane będą w momencie realizacji zadań a wyliczone zostaną na podstawie odpowiednich dokumentów i opracowań dotyczących faz realizacji działań.

PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006

Źródło pochodzenia środków finansowych	2004	2005	2006
• Środki Własne	3038534	7339000	1150000
• Kredyty i pożyczki	1575466	3350000	2600000
• PHARE		857800	
RAZEM	3581000	9592800	2450000

Gmina w latach 2004-2006 i 2007-2013 będzie ubiegała się o dofinansowanie z funduszy strukturalnych UE, dotacje z budżetu państwa i województwa

SYSTEM WDRAŻANIA

Plan Rozwoju Lokalnego jest wieloletnim dokumentem kształtującym kierunki rozwoju jednostki samorządu terytorialnego. Zawarte w nim założenia i plany inwestycyjne są spójne ze Strategią Rozwoju Lokalnego i innymi długoterminowymi dokumentami definiującymi potrzeby i zadania na kilkanaście najbliższych lat. Wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego wymaga nieustannego śledzenia przebiegu wszelkich procesów i realizowanych projektów. Bieżąca kontrola jest niezbędna aby plan odniósł zakładany efekt.

Długoterminowość tego dokumentu sprawia, że musi być ciągle przystosowywany do zachodzących zmian w gospodarce, systemie prawnym oraz środowisku politycznym. Nie zmienia to jednak faktu, że jest dokumentem ponadkadencyjnym i jego główne założenia pozostają stałe.

Wdrażanie wynikających z planu projektów będzie się odbywało zgodnie z istniejącym harmonogramem zaplanowanych inwestycji. Plan rozwoju lokalnego można podzielić na dwa etapy:

1. 2004 – grudzień 2006
2. Styczeń 2007 – grudzień 2013.

Zgodnie z tym podziałem, na koniec każdego z okresów nastąpi kontrola i weryfikacja realizacji założeń.

Poniższa tabela obrazuje schemat wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego dla gminy Drawsko Pom.

Strategia rozwoju Gminy Drawsko Pom.	Plan zagospodarowania przestrzennego	Uchwały RM Drawsko Pom.	Dokumenty rządowe (NPR)
--------------------------------------	--------------------------------------	-------------------------	-------------------------

Finansowanie inwestycji zakładanych w ramach Planu Rozwoju Lokalnego, a co za tym idzie ich realizacja, będzie w dużej mierze uzależnione od skuteczności pozyskiwania pieniędzy ze źródeł innych niż własne. Takimi źródłami są unijne fundusze pomocowe jak również pieniądze pochodzące z budżetu państwa i dotacji dla poszczególnych sektorów gospodarki (NFOŚiGW, PFRON, ANR, ARiMR).

Instytucją bezpośrednio odpowiedzialną za wdrażanie i kontrolowanie założeń Planu Rozwoju Lokalnego będzie wyznaczony przez Urząd Miasta i Urząd Gminy zespół osób.

Do ich zadań będzie należało:

- Bieżąca kontrola działań i realizacji zaplanowanych inwestycji
- Pozyskiwanie pieniędzy na finansowanie tych inwestycji ze źródeł zewnętrznych (wnioski o dofinansowanie itp.)
- Zbieranie informacji oraz przetwarzanie danych statystycznych dotyczących realizacji
- Dbłość o zachowanie zgodności dokumentu z wymogami formalno-prawnymi oraz innymi dokumentami o znaczeniu strategicznym
- Przygotowywanie raportów i sprawozdań z bieżącej realizacji i skuteczności planu
- Końcowa ocena wykonania zadań zaplanowanych w ramach Planu Rozwoju Lokalnego

Plan Rozwoju Lokalnego będzie wdrażany przez Burmistrza Gminy, przy pomocy podległych mu pracowników w Referacie Spraw Społecznych i Promocji Gminy. Pracownicy występując będą o środki finansowe, sporządzając właściwe projekty i wnioski.

SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

Sposoby oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Ocena Planu Rozwoju Lokalnego musi być obiektywna, wiarygodna i przede wszystkim skuteczna. Zgodnie z tymi założeniami zespół osób oceniających powinien być niezależny od np. zespołu monitorującego lub inwestorów. Powinna powstać komórka, w której skład wchodziłoby przedstawiciele miasta, gminy, społeczności lokalnej i niezależni eksperci. Skład zespołu zapewni dopływ informacji i opinii na temat realizacji planu ze źródeł wewnętrznych (miasto, gmina) jak i zewnętrznych (społeczność lokalna, inne grupy społeczne), co zapewni obiektywizm oceny. Zadaniem zespołu byłoby stworzenie raportu zawierającego ocenę wykonanych dotychczas inwestycji wraz z sugestiami ewentualnych korekt. Raport zawierałby przede wszystkim:

- ocenę skuteczności – zgodność realizowanych inwestycji z harmonogramem prac wynikającym z planu w znaczeniu rzeczowym i finansowym
- ocenę użyteczności publicznej – trafność inwestycji i korzyści z nich wynikające

Raport oceniający efektywność Planu Rozwoju Lokalnego byłby sporządzany do 31 stycznia każdego roku. Wynikające z niego wnioski powinny być sugestią dla Rady Miasta i Gminy jak skorygować i zmienić zawarte w planie projekty inwestycyjne. Opracowanie byłoby również konsultowane ze wszystkimi stronami przedsięwzięcia zobowiązanymi do jego wdrażania i nadzorowania prawidłowego przebiegu

Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego

Jednym z elementów prawidłowego wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego jest komunikacja z otoczeniem. Należy zwrócić uwagę na jego formę oraz prawidłowe przetwarzanie pozyskanych informacji. Chodzi tu głównie o otoczenie społeczne, w którym wyodrębnić możemy część wewnętrzną, czyli głównie pracowników urzędu z ich wiedzą i umiejętnościami, zakresem kompetencji oraz dostępną technologią i zasobami organizacji oraz zewnętrzną. Do niej należą przede wszystkim mieszkańcy gminy oraz podmioty, które tworzą (przedsiębiorstwa, organizacje, stowarzyszenia itp.), ale także dalsze otoczenie gminy takie jak inne gminy, powiaty, województwa.

W sferze wymiany informacji, nieodzownym elementem prawidłowego wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego jest dokładne informowanie wszystkich mieszkańców gminy o aktualnym stopniu realizacji określonych zadań oraz czynionych postępach. Powinno odbywać się to poprzez:

- udział mieszkańców w posiedzeniach komitetu monitorującego
- przedstawianie istotnych informacji na temat realizacji zadań w lokalnych mediach
- nieustanne aktualizowanie danych na stronach internetowych komitetu monitorującego realizowane projekty

Informowanie oraz promowanie pomocy pochodzącej ze środków strukturalnych Unii Europejskiej należy do zadań Instytucji Zarządzającej, która zajmuje się w tym zakresie głównie informowaniem rzeczywistych i potencjalnych beneficjentów o możliwościach unijnego wsparcia ale także powiadamianiem opinii publicznej o jego wymiarze i zakresie dla poszczególnych projektów i rezultatach tych działań. W tym celu powinny być organizowane specjalne warsztaty oraz szkolenia.

Public Relations powinno także obejmować nieustanne komunikowanie się z otoczeniem społecznym gminy w celu prezentowania danych dotyczących stopnia realizacji projektów i zadań współfinansowanych ze środków unijnych oraz ich efektów w ramach Planu Rozwoju Lokalnego.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

Raport Monitoringowy z realizacji projektu

1. Nazwa projektu

.....

2. Lokalizacja

.....

3. Numer raportu

.....

4. Dane kontaktowe osoby przygotowującej

.....

5. Rozkład realizacji projektu

Programowy

Etapy realizacji projektu	Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze

Rzeczywisty

Etapy realizacji projektu	Rok 2004				Rok 2005				Rok 2006			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV

6. Zakres działań realizowanych obecnie lub w najbliższym czasie

.....

.....

7. Inne informacje o realizowanym zadaniu

.....

.....

.....

8. Źródła finansowania projektu

Etapy realizacji projektu	Źródło 1		Źródło 2		Źródło 3		Razem	
	Planowane nakłady	Poniesione nakłady	Planowane nakłady	Poniesione nakłady	Planowane nakłady	Poniesione nakłady	Planowane nakłady	Poniesione nakłady
RAZEM								

Załącznik nr 2.

Raport oceny realizacji projektu

1. Nazwa projektu

.....

2. Lokalizacja

.....

3. Numer raportu i okres dotyczący opiniowania

.....

4. Numer raportu monitoringowego będącego podstawą oceny realizacji projektu

.....

5. Dane kontaktowe osoby przygotowującej

.....

6. Efektywność i skuteczność wykonywania projektu

Cele zakładane	Cele osiągnięte	Wskaźnik efektywności *

* Procentowy wskaźnik środków faktycznie poniesionych do planowanych nakładów w okresie raportowania

7. Możliwe usprawnienia przebiegu realizacji projektu

.....

.....

.....

8. Opinie dodatkowe

.....

.....

.....